

Bengt G. Söderberg, Svenska kyrkomålningar från medeltiden, Natur och Kultur, Sthlm 1951.

Det är med stor tillfredsställelse man hälsar detta arbete, den första systematiska översikten av vårt lands medeltida kyrkomåleri i dess helhet. Författaren, som 1942 disputerade på en avhandling om de gotländska passionsmålningarna och deras stilfränder, besitter en stor dokumentarisk känedom om vårt medeltida måleri och äger dessutom en väldig förtrogenhet med hela det kulturhistoriska sammanhang, i vilket dessa stå inställda. Boken är intressant och mycket välskriven, och det rikhaltiga bildmaterialet är väl valt. Det har givetvis sina vådor att skriva om ett dylikt mammutämne, och det ligger i sakens natur att en del förbiseenden och felaktigheter smyga sig in. Men inför det totalintryck, som denna bok ger, förstummas all sådan detaljkritik. Bokens främsta behållning är den, att den för läsaren in i medeltidens bildvärld och ger en verklig orientering i hela det svenska kalkmåleriet. Boken innehåller också ett värdefullt ikonografiskt register. Man är förf. tacksam för hans säkerligen mycket tidsödande arbete, och man önskar boken stor spridning. Den har en verklig uppgift att fylla, bl. a. då

det gäller förståelsen av medeltidens fromhetsliv.

Bengt I. Kälström.

Olga Alice Nygren, Gudsmodersbilden i Finlands medeltidskonst, Söderström förlag, Helsingfors 1951.

Olga Alice Nygren publicerade 1945 sin avhandling *Helgonen i Finlands medeltidskonst*. Hon gav redan då prov på en stor kännedom om både det ikonografiska lärdomsstoffet och det i Finland befintliga materialet. Hennes nya arbete, *Gudsmodersbilden i Finlands medeltidskonst*, ger exempel på samma strålande samsyn. Förf. återger medeltidens mariologiska föreställningsvärld och belyser det med talrika exempel från Finlands kyrkor. Den som vill finna en nyckel till tolkningen av de många Mariamotiven i våra kyrkor, bör icke försumma att läsa denna bok. Arbetet är också försett med rikhaltiga instruktiva illustrationer. Man finner vid studiet av denna bok ånyo, hur många band, som förena Finlands kyrkokonst med vår egen. Även ur den synpunkten blir läsandet av *Gudsmodersbilden i Finlands medeltidskonst* ytterst stimulerande.

Bengt I. Kälström.

Kyrkomusikdagar i Lund

Kyrkomusikdagar i Lund 12—14 maj 1952, anordnade av "Kyrkosångens Vänner" inom Lunds stift, blevo en minnesvärd upplevelse för de hundratals av präster, kyrkomusiker och andra intresserade, som mött upp i det sköna Lund några härliga vårdagar. Där fanns alla förutsättningar för en triv-

sam och givande samvaro: hög sakkunskap, brinnande intresse och en stämningfull omgivning i Lundagårds nyutslagna grönska. En "utsocknes" blir lätt betagen i det gamla Lund, där våren kommer två à tre veckor tidigare än t. ex. på Gotland.

Men framför allt gavs högtidstäm-

ning från början till slut genom det rikhaltiga programmet med allt vad man månne begära av predikan, föredrag, orgel- och köraftnar. Måndagen begynte i den mäktiga domkyrkan där domprosten Nils Bolander predikade inspirerat om "den nya sången" (Uppb. 5:9). — Dagens förhandlingar fortsatte i Mikaelskapet, där biskop Anders Nygren hälsade ett 100-tal närvarande med ett ståtligt inledningsföredrag om "kyrkomusik och förkunnelse", vari han med talrika bibelcitater ur Psaltaren m. m. visade, att kyrkomusiken icke är bara en utsirning av gudstjänsten, ett "godtyckligt påhäng", utan är något väsentligt och ofrånkomligt, "ett av de medel med vilka evangeliet banar sig väg till människohjärtan". En lovsång måste utgå från Herrens väldiga gärningar, förkunnelsen därom måste utmynna i lovsång. Apg. 16:25 visar något om sammanhanget mellan bön och sång: "ur nöden bryter sången fram — evangeliet, ej våra egna känslor föder sången". Kyrkomusiken är sålunda förkunnelse, och orgeln skall vara ett verkligt gudstjänst-instrument. Våra dagars liturgiska rörelse får ej utan vidare godtagas: allt måste prövas, så att man behåller endast vad gott är. Som exempel nämnde biskopen den omstridda frågan om "elevation" vid nattvarden och biskopsmötets uttalande därom. En sådan i och för sig ofarlig ceremoni kan bli riskabel och leda till villolära, om man ej är på sin vakt. Det visar påvekyrkans nya dogm om "assumptio Mariae" (= hennes kroppsliga upptagande till himmelen): från början funnos vissa kyrkliga bruk, som nu krävde sin stadfästelse genom en ny dogm. "Elevationen" kan tolkas rätt, då vi däri se en symbol av Kristi reala närvaro. Men får den en falsk tolkning i riktning mot "förvandlingsläran", då är fara

på färde. Därför blev den i vår svenska kyrka förbjuden redan på 1590-talet. "Vi ska vara tacksamma för förnyelsens verk men på samma gång vaksamma, att det överensstämmer med evangeliet".

Kyrkomusikdagarnas genomgående grundtanke att "kyrkomusiken skall vara förkunnelse" betonades också av rektor Ingvar Sahlin, Sigtuna, i ett föredrag om "Koral och andlig visa". Den måste vara äkta, gripande och enkel. "Så skall prästen sjunga, att gudsordet därigenom tränger fram till människornas hjärtan". Vår koralbok är en skattkammare, ett arv som förpliktar till en väldig arbetsinsats. I söndagsskolan skall grunden läggas. Men för äldre borde koralaftnar ordnas eller övning efter slutad gudstjänst med tanke på kommande högtid. En "Geijerskola" i Ransäter med 7 sångtimmar i veckan under en årlig kurs av 7 månader står nu inför sin start och torde bli mycket betydelsefull för framtida kyrkosång. Talaren citerade till sist Kol. 3:16 — "där finns alltsamman".

Om "den liturgiska sången" talade utgivaren av denna tidskrift, kyrkoherden d:r Arthur Adell, under första mötesdagen. Härvid betonades, att "den gregorianska sången mer och mer blivit den svenska liturgiska linjen" och manade till att flitigt öva den för att levandegöra det stora gregorianska arvet. Förvisso en sak så viktig att den skulle kräva sitt särskilda kapitel.

På andra mötesdagen behandlades det kanske allra viktigaste huvudärendet: "om nya vägar och mål för Kyrkosångens vänners verksamhet" med inledningsanföranden av direktor Pehr Edwall och domkyrkoorganist Henry Weman, båda från Uppsala.

Den förre framhöll att kyrkomusiken och KSV måste röna påverkan av våra dagars teologiska nyorientering

kring gudstjänst och kyrkoliv. För KSV måste uppgiften bli att koncentrera uppmärksamheten på kyrkomusiken som gudstjänstfunktion. Med nu gällande kyrkomusikaliska böcker innebär detta ett världigt arbetsprogram, som kräver nya åtgärder: fortbildningskurser, kyrkomusikutbildning för präster och organisationer vid särskilda kyrkomusikinstitut i universitetsstäderna, effektivisering av kyrkokörernas studiarbete m. m. — För våra kyrkörer måste det bli en angelägen uppgift att regelbundet utföra introitusantifonierna på högtidsdagar och f. ö. uppliva koralsången. De måste arbeta sig djupare in i den gregorianska kyrkomusikens uttrycksformer ”med kontraktet som den naturliga arbetsenheten.” En framtidsväg vore att kyrkörer tillika blir studiecirkel (med möjlighet till statsbidrag).

Henry Weman talade om två linjer i kyrkosångsarbetet: den praktiska verksamheten och den teoretiska forskningen. Båda måste målmedvetet aktiveras. I universitetsstäderna borde KSV anordna ständigt återkommande kurser. Sambandet mellan Kyrkosångens vänner och Kyrkosångsförbundet bör stärkas, dock med bevarande av varandras egenart. — Men de teoretiska uppgifterna äro ej mindre viktiga. Vi ha fått en ny koralbok, men där kan vara åtskilligt att förbättra i fråga om de rytmiska koralerna och deras harmonisering. — Inledarens anförande utmynnade bl. a. i följande yrkanden: ”KSV:s centralkommitté måste uppstå från de döda. Stiftskretsarna måste ompröva sina funktioner. Hela KSV måste tänka igenom sitt förhållande till Kyrkosångsförbundet. Den liturgiska sångundervisningen för präster är en uppgift att överväga för KSV. Initiativet för framtida revisioner av gällande kyrkomusikaliska böcker måste ligga hos KSV.”

Den följande diskussionen underströk i sin mån dessa välbetänkta önskemål. Överhuvud fick man ett bestämt intryck av att KSV, landets äldsta sammanslutning för kyrkosång — av år 1888 i Skara, 1892 i Lunds, 1895 i Visby och ärkestiftet osv. — ännu har sin särskilda uppgift att fylla, nämligen att målmedvetet inrikta sig på kyrkosång och därmed gudstjänstlivets höjande. En angelägen uppgift i sanning! Vår evangeliska gudstjänst är ju själva hjärtpunkten i församlinglivet. Men om så är, då måste det också vara en angelägenhet av första ordningen att koralsången, altarsången och körsången få skönast möjliga form och utförande. Gamla KSV utgav för ett 50-tal år sedan en numera utgången koralbok med rytmiska koraler — låt oss få tillbaka en del av dessa! Harmoniseringen kan väl också behöva fördjupas med gamla haeffnerska tongångar. Präster behöva upprepade kurser för att göra sig mer förtrogna med den gregorianska stilen. Och våra sångbegåvade församlingabor — hur viktigt vore det ej att få dem övade i koralång! T. ex. genom en kort koralstund efter slutad högmässa som förberedelse till en följande högtidsdag.

För sådana ting kunde väl deltagarne i dessa sköna lundensiska kyrkomusikdagar ej undgå att inspireras, då de hörde så många ivriga röster förordade dem. Sköna och imponerande voro väl också minnena från domkyrkans 100:e musikafton sista dagen — G. F. Händels storverk ”Judas Mackabeus” — men den varaktigaste behållningen av det hela utgjordes dock, åtminstone för referenten, av den uppmuntran till nya kraftansatser, som ovan nämnda direktiv ingåvo.

Axel Klint.

Kyrkosångens vänner

KYRKOSÅNGENS VÄNNER. Från K. S. V:s årssammanträde i Stockholm den 8 jan. under Biskap Auléns ordförandeskap meddelas,

att en orgeldag kommer att anordnas i Stockholm under innevarande år,

att de K. S. V-kretsar, som uppgått i resp. stifts Kyrkosångsförbund allt fortfarande och med all makt böra vidmakthålla K. S. V:s speciella arbetsuppgifter, vilket är av största vikt,

att centralkommittén önskar en större aktivitet i kretsarnas arbete och att för detta ändamål tid reserveras vid stundande kyrkomusikaliska högtid i Lund för samtal om det lokala arbetet inom resp. kretsar,

att K. S. V. ämnar varmt stödja den blivande Geijerskolan i Värmland genom att föreslå en representant i dess styrelse, söka anskaffa donationer och genom att rekommendera ej minst musikaliska elever till denna skola,

att herrar ordf. och W. Åhlén utsågs att biträda domkyrkoorganisten Henry Weman vid utarbetandet av hans yttrande i remiss till Upsala domkapitel angående nyordning av aftonsångsgudstjänsterna,

beslut om hänvändelse till teol. fakulteterna i Upsala och Lund om anordnandet av en liturgisk-musikalisk kurs under h. t. 1952 för teol. studerande,

att herrar ordf. och W. Åhlén utsågs att med musikledaren i Radiotjänst förhandla ang. inspelning av orgelmusik på svenska orglar,

att ett barnkörledarmöte skall anordnas i Stockholm,

att centralkommittén beaktat det hot som riktas mot den blomstrande kyrkosångsrörelsen genom kyrkomötets

beslut att låta den i enhetstjänsten kantorsbefattning ingående läraretjänsten få tillsättas som ordinarie samtidigt som kyrkomusikertjänsten under tiden får upprätthållas av s. k. orgelspelare,

att rapport förelåg från sektionerna för körsång, kyrkl. skrud och prydnad samt orgelrådet,

samt att den nuvarande styrelsen omvaldes, bestående av herrar G. Aulén, ordf., A. Nygren, v. ordf., G. Grefberg, sekr., Karl G. Gustafsson, kassör, J. H. Åberg, bibliotekarie, samt herrar H. Weman och W. Åhlen.

Stockholm 18.1.1952.

Gabriel Grefberg,
sekr.

ÄRKESTIFTETS STIFTSKRETS. En fastare rytm i verksamheten eftersträvas i KSV:s Uppsalasällskap.

De två stående samlingspunkterna utgöras därvid av årsmötet på våren och den regelbundet återkommande kyrkosångsdagen på hösten. Under året ha nya försök gjorts att vid möten och samlingar av olika slag praktisera den högtidliga form av morgon- och aftonbön, som finnes i Mässboken del II. Det visar sig därvid att en enkel instruktionsövning före framförandet räcker för att intressera eljest motsträvt inställda deltagare. Över huvud har sällskapet sett som sin uppgift att försöka berika och popularisera de möjligheter till flitigare liturgisk sång, som redan finnas. Det visar sig att allt hänger på de personliga insatserna. Ett latent intresse finns som väntar på att utlösas.

Vid årsmötet den 26 april 1951, som inleddes i Helga Trefaldighetskyrkan

i Uppsala, höll prof. Dick Helander föredrag om Den svenska psalmdiktningens uppkomst och redogjorde därvid för delvis överraskande upptäckter i fråga om den evangeliska psalmens framväxt. Henry Wemans demonstration av Domkyrkans tre orgelverk tilldrog sig stort intresse. Den nya kororgeln användes flitigt vid smärre gudstjänster i koret samt vid musikandakter. Stort intresse har både från församling och gästande kyrkomusiker samlats kring denna kororgel, som 1950 förvärvades från Aabenraa i samband med Bachhögtiden.

Flera nya uppslag gav den diskussion kring ämnet Mitt gudstjänstideal, som i samband med årsmötet anordnades under gemytliga former. Inledare var kyrkoherde Harald Lundvik, Fasterna, och kantor Harald Valin, Hälsingtuna. Årsmötet avslutades med en kyrkokonsert, där Göte Granström medverkade med violinsonater av Corelli och Telemann samt Eva Nyberg sjöng Schütz' Hjärtligen kär har jag dig, Herre, med Henry Weman vid Domkyrkans nyanskaffade Neupert-cembalo och Göte Granström, violin. Årsmötet visade att KSV är ett uppskattat forum för överläggning rörande gudstjänstlivet, det egentligen enda forum där präster och kyrkomusiker komma samman kring det som dock tillhör det viktigaste i deras tjänst.

Den under sommaren planerade sångveckan på Stiftsgården i Undersvik under ledning av Ingvar Sahlin — i likhet med föregående år — blev tyvärr inställd.

Till följd av ordf. Henry Wemans tysk-franska resa försköts höstterminens verksamhet något, men i stället har det efter denna resa kommit ny inspiration i arbetet (sekr:s anm.).

För att stimulera ortskontakterna i det vidsträckta stiftet har styrelsen beslutat utse en rad ombud, som —

om uttrycket tillåtes — i sina respektive "kyrkomusikaliska storkommuner" självständigt skall verka för KSV:s syften. Ombuden bestå av både kyrkomusiker och präster, i behaglig blandning.

Ett försök att förverkliga det önskemål, som bl. a. uttalats i Ärkebiskopans herdabrev, att nygestalta aftonsången gjordes i Domkyrkan den 11 november enligt följande ordning: orgelmusik i anslutning till ingångskoralen, aftonsångspredikan av vice pastor komminister Regnar Fredberger, hymn, psalmodi, Magnificat i körsättning, salutation och bön, Fader vår, Benedicamus, Välsignelsen, psalm, postludium.

Det är meningen att en plan skall uppgöras för en rikare utgestaltung av Domkyrkans aftonsånggudstjänster. Ett gott uppslag är att söka få till stånd en fast ungdomskör för medverkan i koraler, antifonier o. s. v.

Den 18 november hölls musikgudstjänst i KSV:s regi i Fasterna under ledning av Henry Weman och med god lokal medverkan. Samma dag medverkade sekr. kyrkomusikaliskt liksom med föredrag vid folkbildningsdag i Faringe.

Till Bachs Juloratorium Första sönd. i Advent i Domkyrkan liksom till Organistföreningens 50-årsjubileum den 28 december utgick inbjudan till KSV:s medlemmar i ärkestiftet, vilka vid årsskriftet utgjorde summa 151 personer, som betalat medlemsavgift. Kassör är kantor Petrus Lindgren, Åkerby.

Uppsala december 1951.

Enligt uppdrag

Öyvind Sjöholm,
sekr.

LINKÖPINGS STIFTSKRETS. Styrelsen har utgjorts av följande personer: Biskopen, teol. dr T. Ysander, ordf., kyrkoherden A. Adell, vice ordf., komminister Olof Agrell, repr. i Centralkommittén, kantor Henning Novik, sekr. och kassör, samt kontraktsprosten A. Nordin och musikedirektör Lars Edlund.

Styrelsen har sammanträtt den 14 mars. Därvid beslöts att den 2 maj ordna en sammankomst för präster och kyrkomusiker för överläggning om barnkören i gudstjänsten. Tyvärr måste sammankomsten inställas, men avsikten är att snarast återupptaga denna viktiga fråga.

Den 3 september anordnas i Linköping en kyrkodag kring ämnet "Kyrkoskrud och textilvård".

Till tre deltagare i Laurentius Petrisällskapets studiekonvent i Tylösand har stipendier utgått med 300:— kronor.

För prenumeration å 22 ex. av tidskriften "Svenskt Gudstjänstliv" har anslagits 110:— kronor.

Den 14 juni anordnades en utflykt i bussar och bilar till Kindabygden. Samling skedde i Västra Eneby kyrka, där komminister Oscar Ahlén talade, komminister Olof Agrell förrättade altartjänst och Tranås kyrkokör under musikedirektör Lars Edlunds ledning sjöng flera hymner. Om kyrkans märkliga orgel lämnade kantor Ragnar Larsson en intressant redogörelse, varefter direktör Edlund utförde ett välkomponerat musikprogram.

Efter kyrkkaffe gick färden till Oppeby, där prosten Hilbertz skildrade kyrkans tillkomst och kyrkorelikernas historia.

I Hägerstad besöktes såväl nya kyrkan som ödekyrkan, varpå samtliga deltagare inbjödos på förfriskningar i prostgården. Årsmötet hölls där under

biskop Torsten Ysanders ordförandeskap.

I Tjärstads kyrka hölls vesper, varvid komminister Olof Agrell tjänstgjorde såsom liturg. Direktör Edlund spelade orgel, och kören bidrog med sång.

I kollektmedel har kretsen under året bekommit kronor 1.112:52.

Sturefors den 31 december 1951.

Henning Novik,
Stiftskretsens sekreterare.

STRÄNGNÄS STIFTSKRETS INOM STIFTETS KYRKOSÅNGSFÖRBUND. Stiftets kyrkosångare samlades Annandag Pingst i Strängnäs Domkyrka till kyrkosångshögtid. C:a 350 sångare hade mött upp och förutom den samlade förbundskören under 1-ste förbundsdirigentens domkyrkoorganisten Rudolf Norrmans ledning medverkade mycket förtjänstfullt Daga kontraktskör under ledning av kantor Sture Lidén. Till programmet bidrog dessutom musikedirektör Åke Kullens med orgelsoli och en stråkorkester under domkyrkoorganistens ledning gav musikstunden en prägel av allsidighet, som icke minst för de tillstädeskomna kantorerna kunde bjuda på uppslag till utformning av program vid musikgudstjänster i hemorten.

Under beteckningen "Vårt Gudstjänstliv" inbjöd förbundet till studiedagar för kyrkomusiker, präster och kyrkosångare på Stiftsgården Stjärnholm under dagarna den 11—16 juni. Trots den i och för sig lockande platsen och en ytterligt blygsam kursavgift samlade den utsända appellen ej tillräckligt många deltagare, för att kursen skulle kunna komma till stånd. Orsaken härtill torde främst vara den, att särskilt sångare och kantorer i dessa dagar deltog i det jubileumsfirande,

som samlat landets profana körsammanslutningar till kungl. huvudstaden. Förbundet ämnar emellertid förnya sin inbjudan nästkommande år, då bättre möjligheter till anslutning torde föreligga.

Alltjämt nya körer sluta sig som nya länkar till förbundsledjan, och det vill synas som om intresset för kyrklig sång inte minst i de mindre landsortskörerna är i ständig tillväxt. Då kyrkosångsrörelsen fattat det som en av sina angelägnaste uppgifter att stimulera till ökad aktivitet och stegrat intresse inom de enskilda cellerna i sin stora sammanslutning, må det väl vara kyrkosångens förespråkare och befrämjare förunnat att med stor tacksamhet glädjas åt de allt rikare skördar, som skänkas oss på kyrkosångsrörelsens arbetsfält.

Nyköping den 15 november 1951.

Åke Kullnes,
sekreterare.

SKARA STIFTSKRETS. Årsmöte hölls i Skara den 20 febr. Räkenskaperna, som balanserade på kr. 8.811:79 och utvisade en behållning på kr. 5.736:83, godkändes.

Under året ha hållits kontraktsdagar gemensamt för präster och organister i de flesta kontrakten med övningar i liturgisk sång och koralsång samt föredrag om kyrkosång och församlingsarbete. Musikdir. J. H. Åberg, Skövde, har flitigt anlitats som ledare och instruktör. I regel ha dessa dagar avslutats med en musikstund i kyrkan och aftonbön. — Kyrkosångsdagar ha hållits i Herrljunga den 25 april och i Götene den 29 okt., båda under ledning av musikdir. Åberg. Också dessa ha avslutats med musikgudstjänst, varvid deltagarna utfört aftonbön enl. Mässboken II. — Ett flertal sångguds-

tjänster ha hållits i olika delar av stiftet. Falköping-Skövdekreten sjöng i Fredsbergs kyrka den 11 febr., i Säter den 18 mars, i Halna den 20 maj och i Lyrestad den 11 nov. Skara-Lidköpingskretsen sjöng i Ledsjö den 11 mars, i Synnerby den 6 maj (minnesgudstjänst med anledning av Ivar Widéens frånfälle med tal av kyrkoherde N. Rosander), i Norra Härene den 25 nov. och i Söne den 19 dec. (Widéenprogram). Vänersborgskretsen har anordnat två sånggudstjänster till Ivar Widéens minne i Västra Tunhems kyrka den 3 juni med tal av hovpred. Sven Danell, i Vänersborgs kyrka den 23 sept. Dessutom har kören medverkat vid en Finlandsafton den 11 febr. och vid invigning av en flygel i Vbgs Församl.hem. den 8 april. — Dessa sånggudstjänster ha i allmänhet samlat fullt hus. Körerna ha vid sina besök i församlingarna varit föremål för en hjärtlig gästfrihet, icke minst från präst- och kantorsfamiljernas sida. — Den 15—21 juni hölls i Ljungskile en dirigentkurs, anordnad av Västergötlands Körförbund och Sv. Kyrkosångsförbund. Några medlemmar av K. S. V. deltog i kursen. — Den 21 mars skulle domkyrkoorg. Ivar Widéen fyllt 80 år, men 5 dagar tidigare avled han och blev under stora högtidligheter jordfäst i Skara domkyrka. Han var K. S. V:s helersledamot och hade alltid omfattat K. S. V. med stort intresse och även tillägnat det flera av sina kompositioner. — K. S. V:s styrelse, som omvaldes på årsmötet, har utgjorts av följande: Prosten Samuel Melin, Borås, ordf., kyrkoherde G. Nordquist, Värning, v. ordf., kyrkoherde E. H. Cederbom, Gullspång, sekr. och dirigent, komminister C. Th. Ekelöf, Skövde, kassaförvaltare, kantor A. Lundin, Saleby, komminister B. Fridén, Vänersborg, och musikdir. J. H. Åberg, Skövde, kretsdirigenter, samt kyrko-

herde H. Andersson, Börstig, och fru Anna Fredin, Vara, ledamöter.

Gullspång den 4 januari 1952.

Erik H. Cederbom.

LUNDS STIFTSKRETS. I maj månad anordnade KSV tillsammans med Lunds stifts organist- och kantorsförening ett diskussionsmöte i Lund med anledning av den nya kyrkomusikerorganisationen. Till detta hade inbjudits riksdagsmän, organister, kantorer, präster och kyrkorådsledamöter inom stiftet. Biskop Anders Nygren höll därvid föredrag om "Kyrkan och musiken". Musikdirektör Zettergren höll ett inledningsanförande i frågan, varefter Kyrkoherde Ahrent lämnade upplysningar om huru Kungl. Maj:t hittills beslutat i fråga om kyrkomusikerbefattningarna i stiftet. En långvarig diskussion utspann sig, vari framhölls de olyckliga konsekvenser för kyrkomusiken inom Lunds stift, som genom indragningen av de självständiga kyrkomusikerbefattningarna blivit en följd av den nya kyrkomusikerorganisationen. Man enades om att tillsätta en kommitté, som med beaktande av de synpunkter som framförts under överläggningen skulle utforma ett uttalande angående de åtgärder, som borde vidtagas för en ändring av den uppkomna situationen. I denna kommitté invaldes Biskop Nygren, Kyrkoherdarna Ahrent och A. Bengtsson, Musikdirektör Ragnar Blennow, Riksdagsman Nils G. Hansson, Kantor H. Nilsson, Riksdagsmännen Jöns Nilsson och Ivar Persson samt Musikdirektör Zettergren. Kommittén har sedermera utarbetat förslag till skrivelse till statsmakterna om förändrad lagstiftning angående organisterna.

Dagen avslutades med konsert i Allhelgona-kyrkan, varvid framfördes

nyare svensk kyrkomusik under medverkan av kyrkans kör och Kristianstads kyrkokör med Gustaf Carlman och Gunnar Ek som dirigenter.

Den 19 november höll KSV en kyrkomusikdag i Ängelholm, till vilken inbjudits präster och organister från nordvästra Skåne. Musikdirektör Carl E. Rosenquist höll föredrag om "Församlingssången, en ständigt angelägen arbetsuppgift", varpå diskussion följde. Efter orgelstund i kyrkan och övning av Högtidlig aftonbön följde musikgudstjänst. Därvid framfördes bl. a. Rosenquists kantat vid kyrkoherdeinstallation.

Lund den 31 december 1951.

Sven Håkan Oblsson,
sekr.

VÄXJÖ STIFTSKRETS INOM STIFTETS KYRKOSÅNGSFÖRBUND. K. S. V. inom Växjö stift har numera uppgått i stiftets kyrkosångsförbund. De sammanslagna förbunden ha i år helt gått in för att fira Kyrkosångsförbundets 25-årsjubileum, vilket skedde i Jönköping den 10—11 nov. med ett rekordartat deltagande av sångare.

Av ovan angivet skäl har de uppgifter, som tidigare åvilat K. S. V. skjutits åt sidan, varför i det avseendet intet finnes att rapportera.

Smål. Rydaholm den 25/12 1951.

Thore Hübner,
sekr.

STOCKHOLMS STIFTSKRETS. "Psalmsång och psalmval", så var ämnet formulerat för det inledningsanförande, som kyrkoherden, Doktor Helge Ljungberg höll vid första sammanträde för året i Margareta hus-

hållsskolas lokaler vid Norrmalmstorg den 15 mars. Det intressanta föredraget gav upphov till en hel rad yttranden, och man förstod, att man var inne på ett centralt område.

Komminister och Fru Torbjörn Wikmark bidro med pianomusik, och direktör Åhlén ledde en rad allsånger.

Vårutflykten den 7 juni gick detta år till Strängnäs och dess närmaste omgivning kring Mälaren. Helt naturligt började vi i Strängnäs Domkyrka med dess rika material ifråga om arkitektur, skulptur och måleri. Domkyrkoorganisten Norrman spelade några stycken på orgeln.

Därefter besöktes Fogdö, Vansö och Härads kyrkor, alla med intressanta medeltidsinteriorer och målningssdekorationer. Färden gick vidare över Stalarholmen till Selaön, där vi besågo Ytterselö och Överselö kyrkor. I Överselö hölls aftonandakt med musik på 1700-talsorgeln där.

Komminister Ragnar Stenberg stod

som vanligt för demonstrationen av kyrkorna, och doktor Einar Ericis och direktör Waldemar Åhléns sakkunskap ägnades orglarna. Resan avslutades i Mariefred, där middag intogs och årsmötesförhandlingarna ägde rum. Avgående styrelseledamöter och övriga funktionärer omvaldes.

Den 4 december hade kretsen sitt sista möte för året på samma plats, där vi träffades den 15 mars.

Ämnet denna gång var "Min käraste psalm och koral" med inledningsföreläsningen av komminister John Nilsson, musikkdirektör Jacob Nyvall och klockare David Mårtensson. En mycket livlig debatt följde.

Antalet medlemmar i kretsen hade vid årets slut vuxit till 95, vilket betyder en ökning med 8.

Stockholm den 31 december 1951.

Karl Erik Fridström,
sekreterare.

Laurentius Petri Sällskapet

sommarkonvent avhölls i år i Tylösand. En utförlig redogörelse skall ingå i nästa häfte. Vid årsmötet meddelades att insamlingen till Knut Peters minne fortgår och att arbetet med utgivandet av Breviarium lin-copense, som försenats så att innevarande års del icke kan utkomma